

Robert James
Waller

Els ponts
de Madison
County

Traducció de **Dolors Udina**

Navoia

Primera edició

Novembre de 2022

Publicat a Barcelona per Editorial Navona SLU

Navona Editorial és una marca registrada de Suma Llibres SL

Aribau 153, 08036 Barcelona

navonaed.com

Direcció editorial Ernest Folch

Edició Laia Farrés

Disseny gràfic Alex Velasco i Gerard Joan

Maquetació i correcció Digital Books

Paper tripa Oria Ivory

Tipografies Heldane i Studio Feixen Sans

Distribució a Espanya UDL Libros

ISBN 978-84-19311-33-7

Dipòsit Legal B 13365-2022

Impressió Romanyà-Valls, Capellades

Imprès a Espanya

Títol original *The Bridges of Madison County*

© Robert James Waller, 1992

Publicat d'acord amb Casanovas & Lynch Literary Agency SL

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició: Editorial Navona SLU, 2022

© de la traducció revisada: Dolors Udina, 1995, 2022

Navona dona suport al copyright i a la propietat intel·lectual. El copyright estimula la creativitat, produeix noves veus i crea una cultura dinàmica. Gràcies per confiar en Navona, comprar una edició legal i autoritzada i respectar les lleis del copyright, evitant reproduir, escanejar o distribuir parcialment o totalment qualsevol part d'aquest llibre sense el permís dels titulars. Amb la compra d'aquest llibre, ajudeu els autors i Navona a continuar publicant.

Índex

<i>El començament</i>	9
Robert Kincaid	17
Francesca	31
Antigues vetllades, músiques distants	67
Els ponts del dimarts	77
Espai per tornar a ballar	99
El camí i el pelegrí	115
Cendres	129
Una carta de la Francesca	145
<i>Postdata: el Falcó Nocturn de Tacoma</i>	157
<i>Entrevista amb «Nighthawk» Cummings</i>	159

Als pelegriins

El començament

Hi ha cançons que brollen de les flors blaves dels prats, de la pols d'un miler de camins del camp. Aquesta n'és una. A última hora de la tarda d'un dia de tardor del 1989, em trobo assegut a la meua taula tot observant el cursor que parpelleja a la pantalla de l'ordinador que tinc al davant, quan sona el telèfon.

A l'altra banda del fil hi ha un antic ciutadà d'Iowa anomenat Michael Johnson. Ara viu a Florida. Un amic d'Iowa li ha enviat un llibre meu. En Michael Johnson l'ha llegit; la seva germana Carolyn l'ha llegit; i tenen una història que els sembla que em podria interessar. Es mostra circumspecte, no em vol dir res de la història, tret que la Carolyn i ell estan disposats a venir a Iowa per parlar-me'n.

Que estiguin disposats a fer un esforç així m'intriga, malgrat l'escepticisme que em produeixen aquesta mena de propostes. Així doncs, quedem de trobar-nos a Des Moines la setmana següent. En un hotel a la vora de l'aeroport fem les presentacions, a poc a poc anem superant la incomoditat, i s'asseuen tots dos al meu davant. A fora s'està fent de nit i cauen flocs de neu.

M'arrenquen una promesa: si decideixo no escriure la història, he d'acceptar no divulgar mai el que va succeir el 1965 a Madison County, Iowa, ni altres esdeveniments relacionats ocorreguts en els següents vint-i-quatre anys.

Molt bé, em sembla raonable. Al cap i a la fi, la història és seva, no meva.

Escolto, doncs, escolto amb atenció i faig preguntes difícils. I ells parlen. Parlen i parlen. La Carolyn plora sense embuts en algun moment, en Michael lluita per no fer-ho. M'ensenyen documents i retalls de revistes i una sèrie de diaris escrits per la seva mare, la Francesca.

Cridem el servei d'habitacions. Demanem més cafè. Mentre ells parlen, jo començo a fer-me'n imatges. Primer cal tenir les imatges, les paraules venen després. I començo a sentir les paraules, començo a veure-les escrites a les pàgines. En algun moment després de mitjanit, accepto escriure la història... o, si més no, intentar-ho.

La decisió de fer pública aquesta informació no els va ser fàcil. Les circumstàncies són delicades, impliquen la seva mare i, de retruc, el seu pare. En Michael i la Carolyn eren conscients que publicar la història podia provocar un escàndol indigne i un despietat enviliment dels possibles records que tingués la gent d'en Richard i la Francesca Johnson.

Però tots dos trobaven que, en un món on el compromís personal de qualsevol tipus sembla fer-se miques i on l'amor ha esdevingut un tema de conveniència, valia la pena que aquest relat notable fos explicat. Jo creia llavors, i ho crec ara encara amb més fermesa, que tenien tota la raó.

En el curs de la investigació i redacció del llibre, vaig demanar de veure en Michael i la Carolyn tres cops més. En cada ocasió, i sense cap queixa, van venir tots dos a Iowa: tenien molt interès que la història fos explicada amb exactitud. Una vegada ens vam limitar a parlar, una

altra vam recórrer els camins de Madison County i ells m'anaven assenyalant els llocs que tenien un paper significatiu en la història.

La història tal com jo l'explico es basa, juntament amb l'ajuda proporcionada per en Michael i la Carolyn, en la informació continguda en els diaris de la Francesca Johnson, en la investigació realitzada al nord-oest dels Estats Units, particularment a Seattle i a Bellingham, Washington, en la investigació feta amb discreció a Madison County, Iowa, en la informació espigolada dels assajos fotogràfics d'en Robert Kincaid, en l'assistència proporcionada pels editors de la revista, en detalls subministrats pels fabricants de pel·lícula i equip fotogràfic, i en llargues converses amb diversa gent gran meravellosa del comtat de Barnesville, Ohio, que recordaven en Kincaid de petit.

Malgrat la minuciosa investigació, encara hi ha algunes llacunes. En aquests casos, hi he posat una mica d'imaginació, però només quan l'íntima familiaritat que havia assolit amb la Francesca Johnson i en Robert Kincaid durant la meua recerca em permetia de fer deduccions raonables. Confio haver-me acostat molt a allò que realment va passar.

Una llacuna important afecta els detalls exactes d'un viatge que en Kincaid va fer pel nord dels Estats Units. Sabíem que havia fet aquest viatge basant-nos en una sèrie de fotografies que posteriorment van ser publicades, en un breu esment per part de la Francesca Johnson en els seus diaris i en unes notes escrites a mà que ell va deixar a l'editor d'una revista. Amb aquestes fonts com a

guia, vaig seguir les petjades del camí que jo creia que havia fet ell de Bellingham a Madison County el 1965. Quan em dirigia a Madison County a la fi dels meus viatges, vaig tenir la sensació que, en molts aspectes, m'havia convertit en Robert Kincaid.

Tot i això, intentar copsar l'essència d'en Kincaid va ser la part més complicada de la investigació i de la redacció del text. És un personatge elusiu. De vegades sembla prou normal. D'altres vegades sembla eteri, fins i tot potser espectral. En la seva feina, era un professional consumat. Tanmateix, ell es veia com una mena d'animal mascle peculiar que s'estava tornant obsolet en un món abocat a un augment constant de l'organització. Una vegada va parlar del «lament implacable» del temps dins del seu cap, i la Francesca Johnson el caracteritzava com algú que vivia en «llocs estranys i encantats, molt al principi de les branques de la lògica de Darwin».

Hi ha dues qüestions més encara sense resposta. La primera és que no hem pogut determinar què va passar amb els arxius fotogràfics d'en Kincaid. Tenint en compte la naturalesa de la seva feina, devia fer milers, probablement centenars de milers, de fotografies. No s'han recuperat mai. La nostra conjectura —que s'adiu amb la manera com veia ell la seva feina i el seu lloc al món— és que les va destruir abans de morir.

La segona qüestió és la seva vida del 1975 al 1982. Hi ha molt poca informació disponible. Sabem que es va guanyar modestament la vida fent de retratista a Seattle durant uns anys i que va continuar fotografiant la zona de Puget Sound. Tret d'això, no en sabem res. Un detall

interessant és que totes les cartes que li van enviar de l'Administració de la Seguretat Social i de l'Administració de Veterans van ser retornades amb una nota de pròpia mà que deia «Tornar al remitent».

El fet de preparar i escriure aquest llibre ha transformat la meua manera de pensar i, sobretot, ha reduït el meu nivell de cinisme respecte a les possibilitats de les relacions humanes. Havent arribat a conèixer la Francesca Johnson i en Robert Kincaid com ho he fet al llarg de la investigació, crec que els límits d'aquestes relacions es poden eixamplar més que no havia pensat abans. Potser el lector tindrà la mateixa experiència quan llegeixi la història.

No serà fàcil. En un món cada cop més insensible, tots vivim protegits per cuirasses contra el sentimentalisme. On és que acaba la gran passió i comença la sensibleria, no ho sé. Però la nostra inclinació a burlar-nos de la primera i a etiquetar els sentiments genuïns i profunds de llagrimosos, ens pot fer difícil assolir el grau de delicadesa que cal per entendre la història de la Francesca Johnson i en Robert Kincaid. Per part meua, vaig haver de superar aquesta inclinació abans de posar-me a escriure.

En tot cas, si us endinseu en la història amb una «suspensió voluntària de la incredulitat», com deia Coleridge, estic segur que experimentareu el mateix que jo. En els racons indiferents del vostre cor, fins i tot podeu arribar a trobar, com la Francesca Johnson, espai per tornar a ballar.

Estiu del 1991

ELS PONTS DE MADISON COUNTY

Robert Kincaid

El matí del 8 d'agost de 1965, en Robert Kincaid va tancar la porta del seu petit apartament al tercer pis d'un edifici tronat de Bellingham, a Washington. Amb una motxilla plena d'equip fotogràfic i una maleta va baixar l'escala de fusta i va travessar el vestíbul cap al darrere de la casa. Tenia aparcada la camioneta Chevrolet a l'espai reservat als residents de l'edifici.

Dins de la camioneta hi havia una altra motxilla, una nevera, dos trípodes, uns quants cartrons de cigarrets Camel, un termos i una bossa de fruita. A la caixa del vehicle hi havia una funda de guitarra. En Kincaid va col·locar les motxilles al seient i va deixar la nevera i els trípodes a terra. Va pujar a la caixa i va repenjar la guitarra i la maleta en un racó, les va travar amb una roda de recanvi que hi havia al costat i les va lligar al pneumàtic amb un tros de cordill. Va encabir una lona impermeable negra sota la roda de recanvi.

Va pujar darrere el volant, va encendre un Camel i va repassar mentalment la llista: dos-cents carrets de pel·lícula diversa, principalment Kodachrome de velocitat lenta, trípodes, nevera, tres càmeres i cinc objectius, texans i pantalons amples, camises, jaqueta de fotògraf posada. Molt bé. Si s'havia oblidat res, ja ho compraria pel camí.

En Kincaid duia uns Levi's gastats, unes botes Red Wing bastant usades i uns elàstics de color taronja. A l'ample

cinturó de pell hi duia penjada una navalla de l'exèrcit suís dins la funda.

Va mirar el rellotge: les vuit i disset. La camioneta es va engegar al segon intent, va fer marxa enrere, va canviar de marxa, i va avançar lentament per l'avinguda sota el sol resplendent. Va travessar els carrers de Bellingham en direcció al sud per la Washington 11, va recórrer la costa de Puget Sound durant uns quilòmetres i després va seguir l'autopista fins a trobar la carretera 20.

Just en girar cap al sol, començava el llarg camí que serpentejava pels caients d'aigua. Li agradava aquell paisatge i, com que no tenia pressa, s'aturava de tant en tant per prendre notes sobre possibilitats interessants en futures expedicions o per fotografiar el que qualificava de «recordatoris». El propòsit d'aquestes fotografies ràpides era recordar-li llocs que en algun moment podria tornar a visitar per fer-hi una aproximació seriosa. A última hora de la tarda, va girar cap al nord a Spokane i va agafar la carretera 2, que recorria part del nord dels Estats Units, fins a Duluth, Minnesota.

Va pensar, com havia pensat un miler de vegades a la seva vida, que era una llàstima no tenir un gos, un *golden retriever*, potser, per fer-li companyia en viatges com aquell i a casa. Però era fora molt sovint, a l'altra banda de l'oceà la major part del temps, i no seria just per a l'animal. Tot i així, hi pensava. En pocs anys ja seria massa gran per al dur treball del camp. «Potser llavors em compraré un gos», va comentar a les coníferes verdes que veia per la finestra de la camioneta.

Els viatges d'aquesta mena sempre el posaven en un estat d'ànim com de fer inventari. El gos n'era part. En Robert Kincaid estava tan sol com es pot arribar a estar a la vida: fill únic, els pares morts, parents llunyans amb qui s'havien perdut mútuament la pista, cap amic íntim.

Sabia el nom de l'home que regentava el mercat de la cantonada a Bellingham i el del propietari de la botiga de fotografia on comprava els subministraments. També tenia relacions professionals formals amb diversos editors de revistes. Llevat d'això, a penes coneixia ningú, i ningú no el coneixia a ell. Els gitanos són amics difícils per a la gent normal, i podria dir-se que ell era una mena de gitano.

Va pensar en la Marian. L'havia deixat feia nou anys, després de cinc de casats. Ara ell en tenia cinquanta-dos, o sigui que ella menys de quaranta. La Marian somniava arribar a ser cantant de música folk. Se sabia totes les cançons dels Weavers i les cantava força bé als cafès de Seattle. Quan ell era a casa, en temps passats, l'acompanyava a les actuacions i seia entre el públic per sentir-la cantar.

Les llargues absències d'en Kincaid —de vegades de dos o tres mesos— eren difícils per al matrimoni. Ell ho sabia. Era conscient del problema quan van decidir casar-se, i tots dos tenien la vaga sensació que d'alguna manera se'n sortirien. No se'n van sortir. Quan va tornar a casa després de fer un reportatge sobre Islàndia, ella havia marxat. La nota deia: «Robert, no ha funcionat. T'he deixat la guitarra Harmony. Mantinguem-nos en contacte».

Ell no va fer res per veure-la. Ella tampoc. Va firmar els papers del divorci quan li van arribar un any després i l'endemà va agafar un avió cap a Austràlia. Ella no li demanava res més que la llibertat.

Va parar a Kalispell, Montana, a passar la nit, tard. El Cozy Inn semblava barat, i ho era. Va portar el seu equipatge a una habitació que tenia dos llums de taula, un dels quals amb la bombeta fosa. Ajagut al llit, tot llegint *Les verdes muntanyes d'Àfrica* i bevent una cervesa, sentia l'olor dels molins de paper de Kalispell. Al matí va córrer quaranta minuts, va fer cinquanta flexions i va fer servir les càmeres com a petits pesos de mà per completar els exercicis de cada dia.

Va travessar Montana fins a dalt, camí de Dakota del Nord, un país desert i pla que va trobar tan fascinant com les muntanyes o el mar. Hi havia una mena de bellesa austera en aquell indret, i es va aturar diverses vegades, va muntar un trípode i va fer unes quantes fotografies en blanc i negre de velles cases de camp. Aquest paisatge atreia les seves tendències minimalistes. Les reserves d'indis eren depriments, per totes les raons que tothom sap i ignora. Però aquella mena d'assentaments no eren millors al nord-oest de Washington, ni a cap altre lloc que ell hagués vist.

El matí del 14 d'agost, dues hores després de Duluth, va girar cap al nord-est i va agafar una carretera secundària cap a Hibbing i les mines de ferro. A l'aire hi surava una pols vermella, i hi havia grans màquines i trens dissenyats especialment per tragar el mineral als contenidors de Two Harbors, al Llac Superior. Va passar la

tarda explorant els voltants de Hibbing i no li van agradar, encara que aquella fos la terra originària de Bob Zimmerman-Dylan.

L'única cançó de Dylan que realment li agradava era «Girl from the North Country». Aquesta la sabia tocar i cantar, i anava taral·lejant la lletra mentre deixava enrere aquell indret amb immensos forats vermells a la terra. La Marian li havia ensenyat alguns acords i uns quants arpegis bàsics d'acompanyament. «Em va deixar més que no pas jo a ella», va dir una vegada a un barquer borratxo en un lloc anomenat McElroy's Bar, en algun punt de la coma de l'Amazones. I era veritat.

El Superior National Forest era bonic, francament bonic. Un país de viatgers. Quan era jove, trobava que era una llàstima que els temps dels vells viatgers haguessin acabat, perquè li hauria agradat ser-ho. Conduïa entre prats i va veure tres ratolins, una guineu vermella i molts cérvols. Es va aturar en un estany i va fotografiar els reflexos que feia sobre l'aigua un arbre de forma estranya. En acabat, va seure a l'estrep de la camioneta i es va prendre un cafè, es va fumar un Camel i va escoltar el vent en els bedolls.

«Seria bo tenir algú, una dona —pensava tot observant com el fum del cigarret s'enlairava sobre el bassal—. Això de fer-se vell fa pensar d'aquesta manera.» Però, viatjant com viatjava, sabia que seria molt difícil per a ella. Això ja ho havia après.

Quan era a casa, a Bellingham, sortia de tant en tant amb la directora creativa d'una agència de publicitat de

Seattle. Tenia quaranta-quatre anys, era brillant i bona persona, però ell no l'estimava, no l'estimaria mai.

De vegades, però, tots dos se sentien una mica sols i passaven una vetllada junts, anaven al cinema, preniend unes quantes cerveses i després feien l'amor una estona. Ella havia tingut una vida prou moguda, dos matrimonis, i treballava de cambrera en diversos bars mentre estudiava a la facultat. Invariablement, quan acabava la sessió d'amor i jeien tots dos junts, ella li deia:

—Ets el millor, Robert, no tens competidor, ni de lluny.

Ell suposava que era bona cosa per a un home sentir-se dir això, però no tenia prou experiència ni, en tot cas, cap manera de saber si ella deia la veritat. Però li va dir una cosa que el tenia obsessionat:

—Robert, hi ha una criatura dins teu que jo no tinc capacitat per fer sortir a la superfície ni forces per arribar-hi. De vegades tinc la sensació que portes molt temps aquí, més d'una vida, i que has viscut en llocs que els altres ni tan sols hem somniat. Em fas por, tot i que ets molt amable amb mi. Si no lluités per controlar-me amb tu, em penso que podria perdre el nord i no trobar-lo mai més.

Ell sabia d'una manera imprecisa a què es referia. Però no era capaç d'entendre-ho del tot. Havia tingut sempre aquesta mena de pensaments contradictoris, un sentit melangiós de la tragèdia combinat amb un intens poder físic i intel·lectual, fins i tot quan era petit i vivia en un petit poble d'Ohio. Quan d'altres nens cantaven «Row, Row, Row Your Boat», ell es dedicava

a aprendre la melodia i la lletra en anglès d'una cançó francesa de cabaret.

Li agradaven les paraules i les imatges. «Blau» era una de les seves paraules preferides. Li agradava la sensació dels llavis i de la llengua quan la pronunciava. Les paraules tenen una sensació física, no només un significat, recordava haver pensat de jove. Li agradaven altres paraules, com «distant», «fum», «camí», «antic», «passatge», «viatger» i «Índia», per com sonaven, pel gust que tenien i pel que li evocaven a la ment. Tenia llistes de paraules boniques enganxades a les parets de la seva habitació.

Després ajuntava les paraules en frases i també les clavava a la paret:

Massa a prop del foc.

Vaig venir de l'Est amb un petit grup de viatgers.

La constant xerrameca dels que em salvarien i dels que em vendrien.

Talismà, talismà, ensenya'm els teus secrets.

Timoner, Timoner, porta'm a casa.

Ajagut, nu, on neden les balenes blaves.

Ella li va desitjar trens de vapor que partissin d'estacions d'hivern.

Abans d'esdevenir un home, vaig ser una fletxa... fa molt de temps.

Després hi havia els llocs amb noms que li agradaven: el corrent somali, les Big Hatchet Mountains, l'estret de

Malacca, i una llarga llista d'altres. De vegades, els fulls de paper amb paraules, frases i noms de lloc acabaven cobrint totes les parets de la seva habitació.

Fins i tot la seva mare s'adonava que el noi tenia alguna cosa diferent. No va dir ni una sola paraula fins als tres anys, llavors va començar a dir frases senceres i als cinc anys llegia francament bé. A l'escola era un estudiant indiferent que frustrava els professors.

Li miraven el coeficient intel·lectual i li deien que havia de ser ambiciós, que havia d'aspirar a fer tot el que fos capaç de fer, que havia d'esdevenir alguna cosa. Un dels professors de batxillerat va escriure la següent valoració d'ell: «El noi opina que les proves del coeficient d'intel·ligència són una mala manera de jutjar la capacitat de la gent perquè no tenen en compte la màgia, que té importància per ella mateixa i com a complement de la lògica. Suggerixo una conversa amb els seus pares».

La seva mare va parlar amb diversos professors. Quan li parlaven de la conducta francament obstinada d'en Robert tenint en compte les seves capacitats, ella deia:

—En Robert viu en un món fet per ell mateix. Jo sé que és el meu fill, però de vegades tinc la sensació que no ha sortit del meu marit i de mi, sinó d'un altre lloc al qual està intentant tornar. Valoro molt l'interès que es prenen amb ell, i jo tornaré a mirar d'encoratjar-lo perquè s'esforci més a l'escola.

Però ell ja en tenia prou llegint tots els llibres d'aventures i de viatges de la biblioteca local, o es quedava sol i passava el dia a la vora del riu que corria pel límit del poble

tot ignorant les passejades, els partits de futbol i altres coses que l'avorrien. Pescava, nedava, caminava i jeia a l'herba escoltant veus distants que li semblava que només ell podia sentir. «Aquí hi ha mags —acostumava a dir-se—. Si t'estàs quiet i prou atent per sentir-los, són aquí.» I li hauria agradat tenir un gos per compartir aquests moments.

A casa no hi havia diners perquè anés a la universitat. Tampoc no en tenia cap desig. El seu pare treballava molt i es portava bé amb la seva mare i amb ell, però la feina en una fàbrica de vàlvules no donava per gaire, ni tan sols per tenir un gos. En Robert tenia divuit anys quan va morir el seu pare i, amb l'amenaça imminent de la Gran Depressió, es va enrolar a l'exèrcit per poder mantenir-se ell i la seva mare. S'hi va estar quatre anys, però aquells quatre anys li van canviar la vida.

De la manera misteriosa en què funcionen les mentalitats militars, el van destinar a treballar d'ajudant de fotògraf, tot i que no sabia ni com es carregava una càmera. Però en aquesta feina va descobrir la seva professió. Els detalls tècnics li eren fàcils. Al cap d'un mes, no solament feia la feina de laboratori per a dos dels fotògrafs del personal, sinó que també li permetien de fer projectes fotogràfics senzills.

A un dels fotògrafs, en Jim Peterson, li queia molt bé, i es va passar moltes hores explicant-li subtileses de la fotografia. En Robert Kincaid va treure llibres de fotografia i d'art de la biblioteca de Fort Monmouth i els va estudiar. Al començament, li agradaven especialment els impressionistes francesos i l'ús que feia Rembrandt de la llum.

A la llarga, es va anar adonant que el que ell fotografiava era la llum, no els objectes. Els objectes eren només vehicles per reflectir la llum. Si la llum era bona, sempre es podia trobar alguna cosa per fotografiar. En aquell temps es començava a vendre la càmera de 35 mil·límetres, i va comprar una Leica de segona mà en una botiga. Se la va emportar a Cape May, a Nova Jersey, i es va passar una setmana del seu permís fotografiant la vida a la costa.

Una altra vegada va agafar un autobús fins a Maine i va recórrer tota la costa fent autoestop. A Stonington va pujar al vaixell correu de l'alba cap a l'illa Au Haut, s'hi va estar unes hores, i després va agafar un ferri per creuar la badia de Fundy fins a Nova Scotia. Va començar a prendre notes de les posicions de la càmera i dels llocs que volia tornar a visitar. Quan va sortir de l'exèrcit, als vint-i-dos anys, era un fotògraf prou decent i va trobar feina a Nova York com a ajudant d'un conegut fotògraf de modes.

Les models eren molt boniques. Va sortir amb unes quantes i es va mig enamorar d'una abans que ella marxés a París i se separessin. Ella li havia dit:

—Robert, no sé segur qui o què ets, però et prego que em vinguis a veure a París.

Ell li va dir que ho faria, pensant-ho realment quan ho deia, però no hi va anar mai. Anys després, quan estava fent un reportatge de les platges de Normandia, va buscar el seu nom a la guia de París, li va trucar i van anar a prendre un cafè a la terrassa d'un bar. Estava casada amb un director de cinema i tenia tres fills.

La idea de la moda no l'entusiasmava gaire. La gent llençava roba perfectament bona o se'n feia fer de nova a correuita segons les instruccions dels dictadors de la moda europeus. A ell li semblava totalment estúpid, i se sentia subestimat fent aquelles fotografies. «Una persona és allò que produeix», va dir quan va deixar aquesta feina.

La seva mare va morir el segon any que ell era a Nova York. Va tornar a Ohio, la va enterrar, i va seure davant d'un advocat per escoltar la lectura del testament. No hi havia gaire cosa. Ell no esperava que hi hagués res. Però el va sorprendre descobrir que els seus pares havien acumulat uns quants estalvis a la petita casa del carrer Franklin on havien viscut tota la seva vida de casats. Va vendre la casa i va comprar equip fotogràfic de primera categoria amb els diners. Quan estava pagant la càmera al venedor, va pensar en els anys que el seu pare havia treballat per reunir tots aquells dòlars i en la modèstia amb què havien viscut.

Van començar a aparèixer obres seves a revistes menors. Llavors el van trucar del *National Geographic*. Havi- en vist una fotografia seva de Cape May. Va anar a parlar amb ells, li van assignar una petita feina, la va executar amb professionalitat, i així es va obrir camí.

Els militars el van reclamar el 1943. Va anar amb els *marines* a arrossegat-se per les platges del Pacífic, amb les càmeres penjades a l'espalla per fotografiar, ajagut a terra, els homes que desembarcaven de llanxes amfibies. Va veure el terror a les seves cares, el va sentir ell mateix. Els va veure partits pel mig pel foc de les metralladores,

els va veure pregar a Déu i a les seves mares demanant ajut. Ell ho va fotografiar tot, va sobreviure i no va sentir mai cap mena d'atracció per l'anomenada glòria i llegenda de la fotografia de guerra.

Quan va acabar el servei el 1945, va trucar al *National Geographic*. Estaven disposats a acceptar fotografies seves, en qualsevol moment. Es va comprar una motocicleta a San Francisco, va anar cap al Big Sur, va fer l'amor a la platja amb una violoncel·lista de Carmel, i va tornar al nord a explorar Washington. Washington li va agradar, i va decidir fer-ne la seva base.

Ara, a cinquanta-dos anys, continuava vigilant la llum. Havia estat a la major part dels llocs que tenia pensats a les parets de la seva joventut i, quan hi anava, es meravellava de ser-hi, assegut al bar Raffles, pujant l'Amazones en una barca que espetegava i recorrent a camell el desert de Rajasthan.

La riba del llac Superior era tan bonica com havia sentit dir. Va anotar diverses localitzacions per a futura referència, va fer unes quantes fotografies que li refresquessin la memòria més tard i es va dirigir al sud tot seguint el curs del Mississipí cap a Iowa. No havia estat mai a Iowa, però li van agradar les muntanyes del nord-est al llarg del gran riu. Es va aturar en un petit poble de Clayton, es va allotjar al motel d'un pescador, va estar dos dies fotografiant els remolcadors i va passar una tarda en un remolc, convidat per un pilot que havia conegut en un bar local.

Tallant per la carretera 65, va travessar Des Moines a primera hora del dilluns 16 d'agost, va girar cap a l'est

per la carretera 92 d'Iowa i es va dirigir a Madison County i els ponts coberts que, segons el *National Geographic*, hi havia en aquell comtat. Hi eren, li va dir l'home de l'estació Texaco, i li va explicar on es trobaven, aproximadament, els set ponts.

No li va costar de trobar els sis primers, i se'ls va mirar per preparar l'estratègia per fotografiar-los. El setè, un lloc anomenat Roseman Bridge, l'eludia. Feia calor, ell tenia calor, la Harry —la seva camioneta— estava escalfada i ell recorria camins de grava que semblaven no portar enlloc més que a un altre camí de grava.

Quan era en un lloc que no coneixia, el seu procediment mecànic era: «Pregunta-ho tres cops». Havia descobert que tres respostes, encara que fossin totes equivocades, t'anaven acostant al lloc on volies anar. Potser amb dos cops n'hi hauria prou.

S'apropava a una bústia col·locada al final d'un camí d'uns cent metres de llarg. El nom de la bústia deia: «Richard Johnson, RR 2». Va reduir la velocitat i va enfil·lar el camí, en cerca de guia.

Quan va arribar a la casa, va veure una dona asseguda al porxo del davant. Semblava un lloc fresc, i la dona bevia alguna cosa que encara semblava més fresca. Ella va sortir del porxo i va anar cap a ell. En Kincaid va baixar del camió i la va mirar, la va mirar de més a prop, i després de més a prop. Era bonica o ho havia estat, o podia tornar-ho a ser. I tot d'una va començar a sentir l'antiga sensació de poca traça que el tenallava sempre que es trobava a la vora d'una dona que l'atreia, encara que fos lleugerament.